

MUNI

Interdisciplinary Research Team
on Internet and Society

Setkání s kybernetičkami u dětí a dospívajících: Data z projektu EU KIDS ONLINE

Mgr. et Mgr. Marie Bedrošová

MUNI
FAKULTA
SOCIÁLNÍCH
STUDIÍ

Na fotografii jsou žáci ZŠ Plynárenská, Teplice, 1. třída.

 Petr [redacted] Tam by sednul granát jak prdel na prkýnko !!
To se mi líbí · Odpovědět · 20 hod

 Vita [redacted] Ještě že jsou ze ZŠ Plynárenská. Řešení se přímo nabízí.
Neříkej že Tě to taky nenapadlo !!!
To se mi líbí · Odpovědět · 1 listopad v 22:45

 Michael [redacted] No jo, Ahmedi a El Khalilové budou jistě česká jména. Tak do téhle třídy by moje děcko prostě nechodilo.
Ty 2 asistentky, už jen to ukazuje, co to bude za spodina, u nás v 1. třídě byla jen jedna učitelka. Jak to taky má být.
To se mi líbí · Odpovědět · 5 · 1 listopad v 19:49

 Miroslav [redacted] Jde to všechno strašně rychle do prdele, naši předci se musejí v hrobě obracet jestli to vidí co jsme nechali udělat z naší vlasti, kterou ONI pro nás a naše děti vhnivali

 František [redacted] Doufám že je to vtip a někdo přičmoudlikum dal jiný jména... 😏 😏
To se mi líbí · Odpovědět · 3 · 1 listopad v 19:31

 Marek [redacted] Multikulturní sračka!
To se mi líbí · Odpovědět · 1 listopad v 21:28

 Jitka [redacted] sdílel(a) příspěvek uživatele Neklan. ...
Včera v 9:54 · Nymburk, Central Bohemian Region · 🌐

V normálních podmínkách by stačil plat pro jednu učitelku. NESTAČÍ!
!Asistentka, tlumočnice a kdo ještě? PROTO NESTAČÍ PENÍZE NA ŠKOLSTVÍ

Zobrazit přílohu

CO JE KYBERNENÁVIST?

Druh kyberagrese.

Hate speech a nenávistné projevy vyjádřené pomocí internetu a ICT.

Jakékoliv použití informačně komunikačních technologií k šíření projevů, které podněcují, propagují nebo ospravedlňují rasovou nenávist, xenofobii, antisemitismus, či bigotní, extrémistické nebo teroristické obsahy a informace. (Anti-Defamation League, 2010; Evropská rada, 2013).

Spadá do skupiny **hate crimes**.

*Protiprávní činy proti lidem, majetku nebo organizaci na základě toho, že je k těmto objektům deliktní činnosti přičtena **kolektivní identita** a jsou kvůli této identitě nenávistně napadeni (Mareš, 2011).*

CO JE KYBERNENÁVIST?

Kolektivní identita – příslušnost ke skupině, sdílení určitých znaků.

Etnicita, národnost, náboženství, sexuální orientace, gender, postižení, sociální třída, politická orientace, věk, atd.

Vnímaná nebo připsaná.

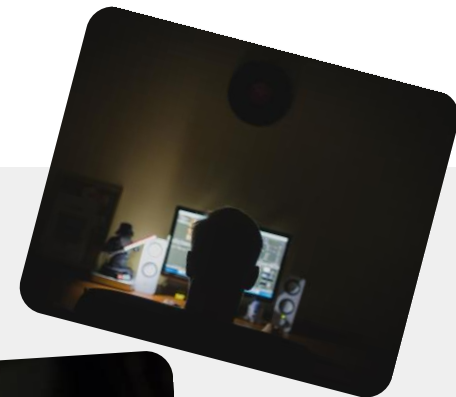

CO JE KYBERNENÁVIST?

Textové i audiovizuální obsahy.

Extrémistické stránky a fóra, posty na sociálních médiích, diskuze u zpravodajských článků.

Obětí může být jedinec i skupina.

Způsobuje újmu obětem, ale i těm, co na nenávistné projevy jen narazí.

Životní spokojenost (Keipi et al., 2018).

Sociální důvěra (Näsi et al., 2015)

Studijní výsledky a akademická motivace (Isik et al., 2018; Tynes et al., 2015).

Negativní stereotypy vůči zranitelným skupinám (Foxman & Wolf, 2013).

Mladí lidé jsou vůči extremistickým zprávám více zranitelní (Costello et al., 2016; Oksanen et al., 2014; Torok, 2016).

PROČ JE DŮLEŽITÉ ZABÝVAT SE KYBERNENÁVISTÍ?

PROJEKT EU KIDS ONLINE IV

EU Kids Online

Mezinárodní síť odborníků zaměřených na online příležitosti a rizika u dětí a dospívajících.

Funguje již déle než 10 let.

Čtvrtá vlna projektu – kvantitativní dotazníková data.

eukidsonline.net

EU Kids Online 2020

Survey results from 19
countries

eukidsonline.net

Přístup k internetu, online aktivity,
rizika a příležitosti.

Děti a adolescenti.

Reprezentativní data.

19 evropských zemí.
21 964 dětí.

Česká republika.
2 825 dětí.

EU KIDS ONLINE IV v České republice

2017-2018

České děti a dospívající na internetu:

Zpráva z výzkumu na základních a
středních školách

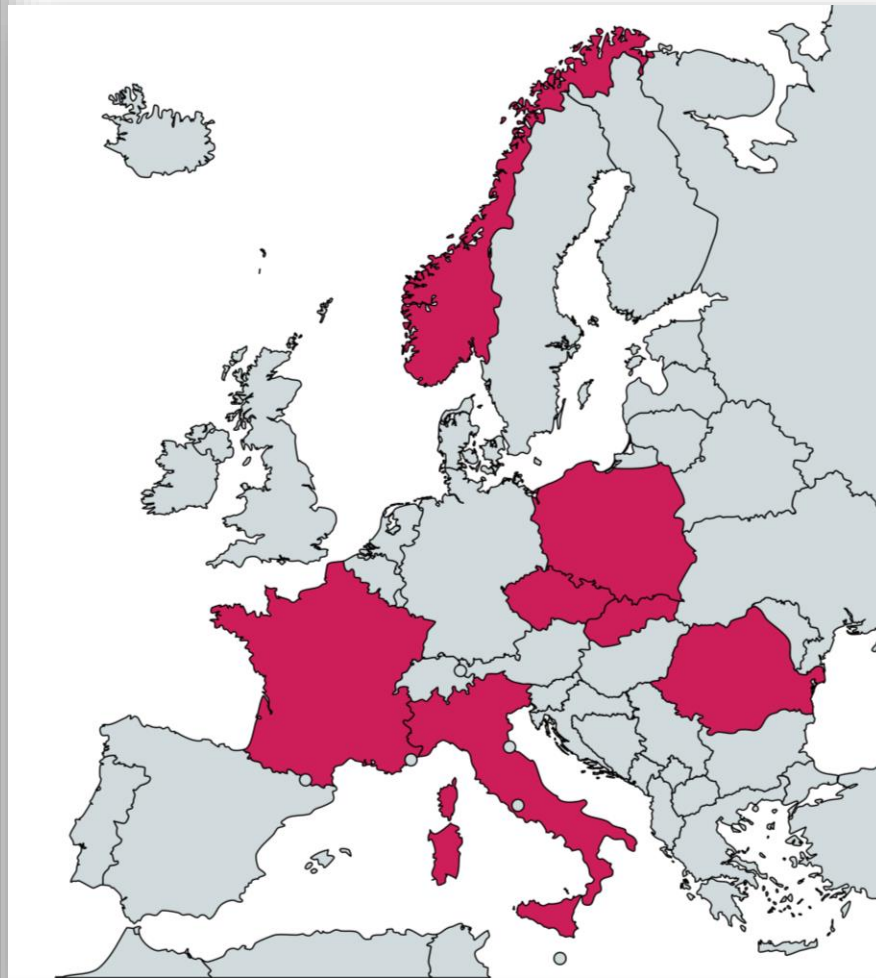
Smahel, D., Machackova, H., Mascheroni, G.,
Dedkova, L., Staksrud, E., Ólafsson, K.,
Livingstone, S., and Hasebrink, U. (2020). *EU
Kids Online 2020: Survey results from 19
countries*. EU Kids Online.

irtis.muni.cz/euko

Bedrošová, M., Hlavová, R., Macháčková, H.,
Dědková, L., & Šmahel, D. (2018). *České děti a
dospívající na internetu: Zpráva z výzkumu na
základních a středních školách*. Projekt EU Kids
Online IV–Česká republika. Brno: Masarykova
univerzita.

Children's experiences with cyberhate

EU Kids Online IV - 2017-2019
Dotazníkové šetření
(v domácnostech, školách).

Modul otázek o kybernetické nenávisti.
Děti ve věku 11-17 let.
7 evropských zemí.
6 999 dětí.

Machackova, H., Blaya, C., Bedrosova, M., Smahel, D., & Staksrud, E. (2020). *Children's experiences with cyberhate*. EU Kids Online.

3 typy zkušeností:

Expozice – setkání se s nenávistnými projevy nebo obsahy.

Viktimizace – oběti nenávistných obsahů.

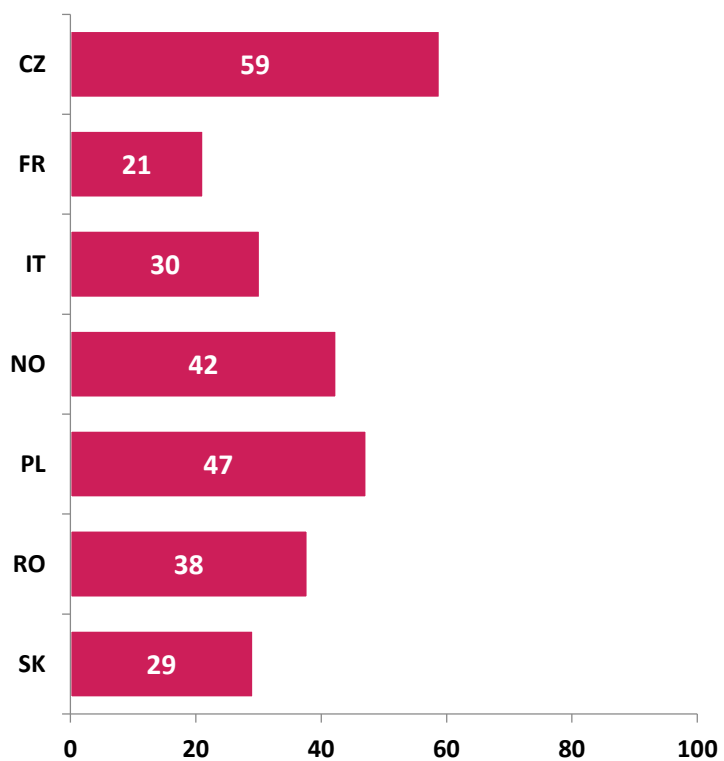
Agrese – vytváření a šíření nenávistných obsahů (hate stránek, příspěvků, komentářů, zpráv, obrázků, videí, ...).

ZKUŠENOST S KYBERNENÁVISTÍ

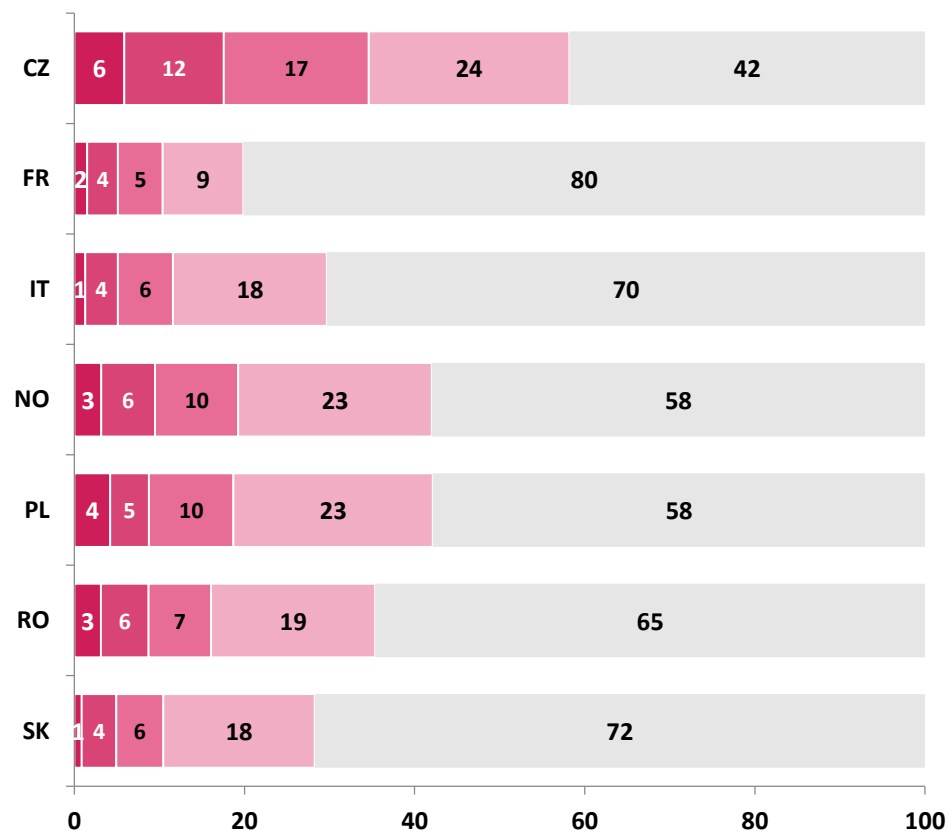

SETKÁNÍ S KYBERNENÁVISTÍ

Viděl/a jsi NĚKDY v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH na internetu nenávislné nebo ponižující zprávy či komentáře zaměřené proti lidem nebo určitým skupinám lidí? (Mohlo to být například proti muslimům, přistěhovalcům, Romům, atd.)

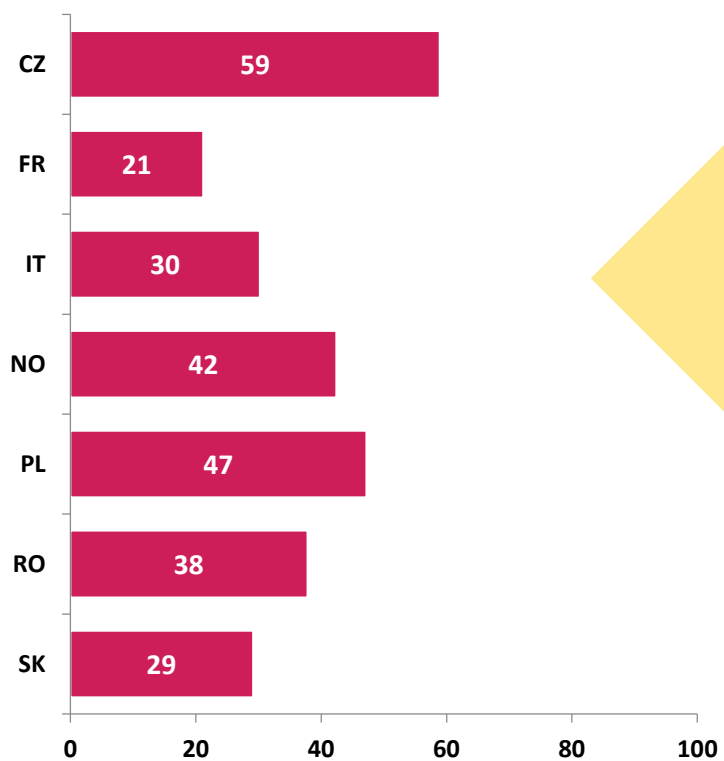

■ % Každý den nebo skoro každý den
■ % Alespoň jednou týdně
■ % Alespoň jednou měsíčně
■ % Nanejvýš párkrát
■ % Nikdy

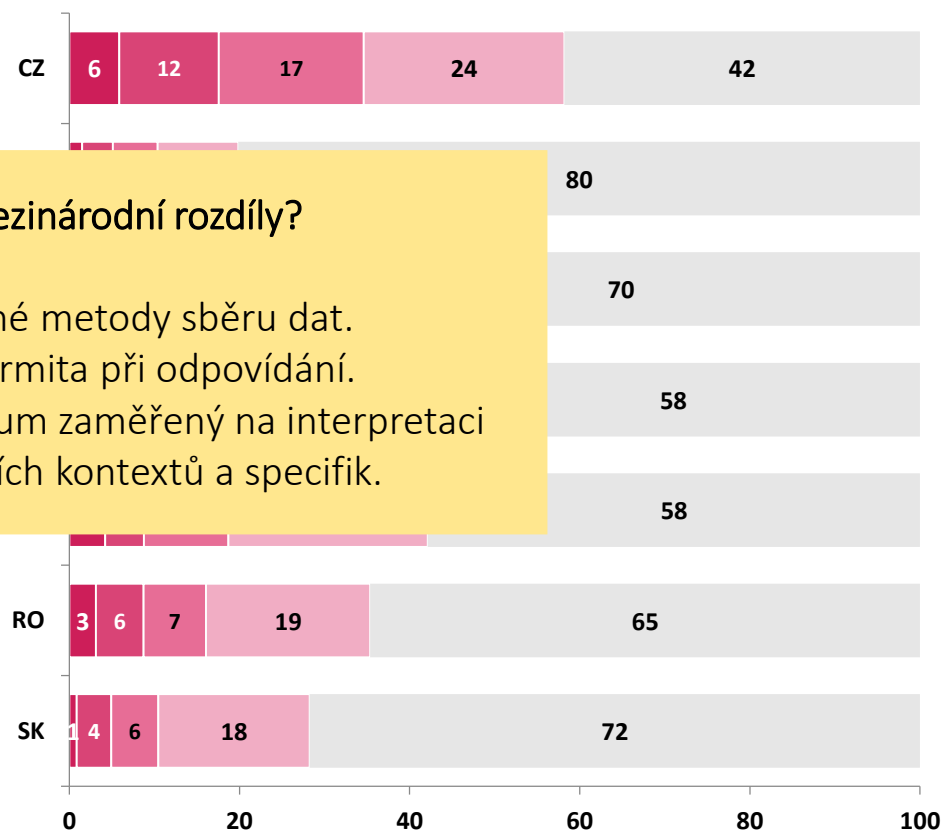

SETKÁNÍ S KYBERNENÁVISTÍ

Viděl/a jsi NĚKDY v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH na internetu nenávisné nebo ponižující zprávy či komentáře zaměřené proti lidem nebo určitým skupinám lidí? (Mohlo to být například proti muslimům, přistěhovalcům, Romům, atd.)

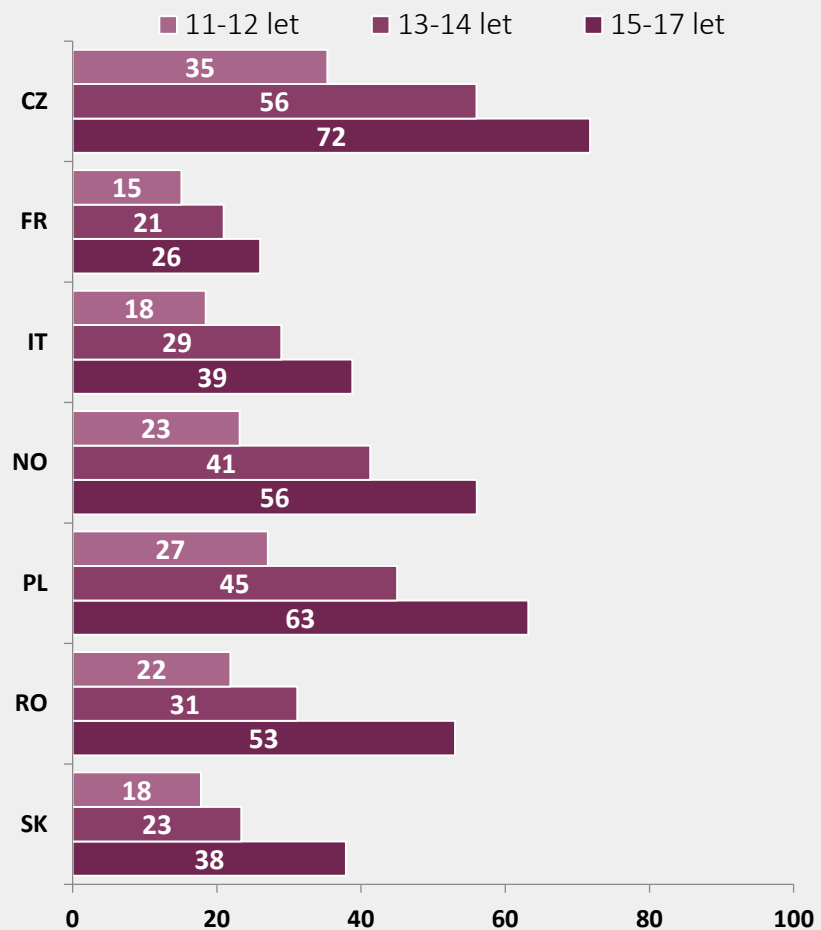

■ % Každý den nebo skoro každý den
■ % Alespoň jednou týdně
■ % Alespoň jednou měsíčně
■ % Nanejvýš párkrát
■ % Nikdy

Mezinárodní rozdíly?

Odlíšné metody sběru dat.
Konformita při odpovídání.
Budoucí výzkum zaměřený na interpretaci národních kontextů a specifik.

Setkání s kybernenávisťí roste s věkem.

Často nezáměrné.

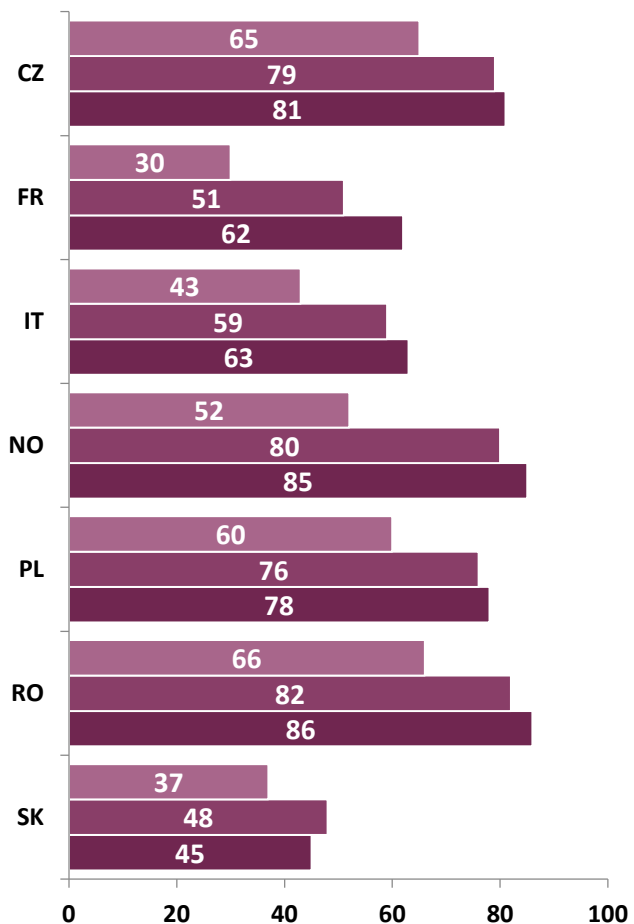
Starší děti: více online, více aktivit.

SETKÁNÍ S KYBERNENÁVISTÍ PODLE VĚKU

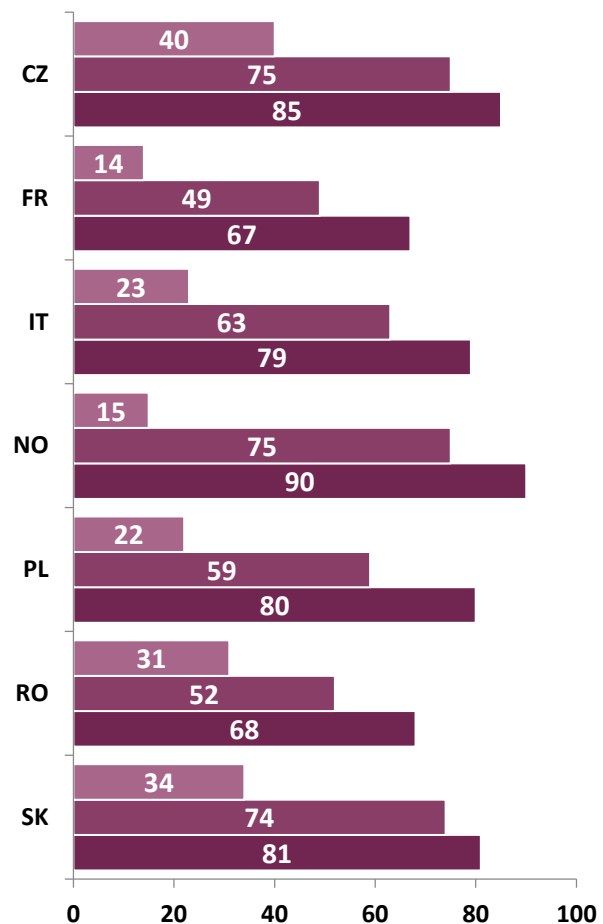
3,5 % kybernenávisťné obsahy vyhledávalo.

ONLINE AKTIVITY PODLE VĚKU (denně a častěji)

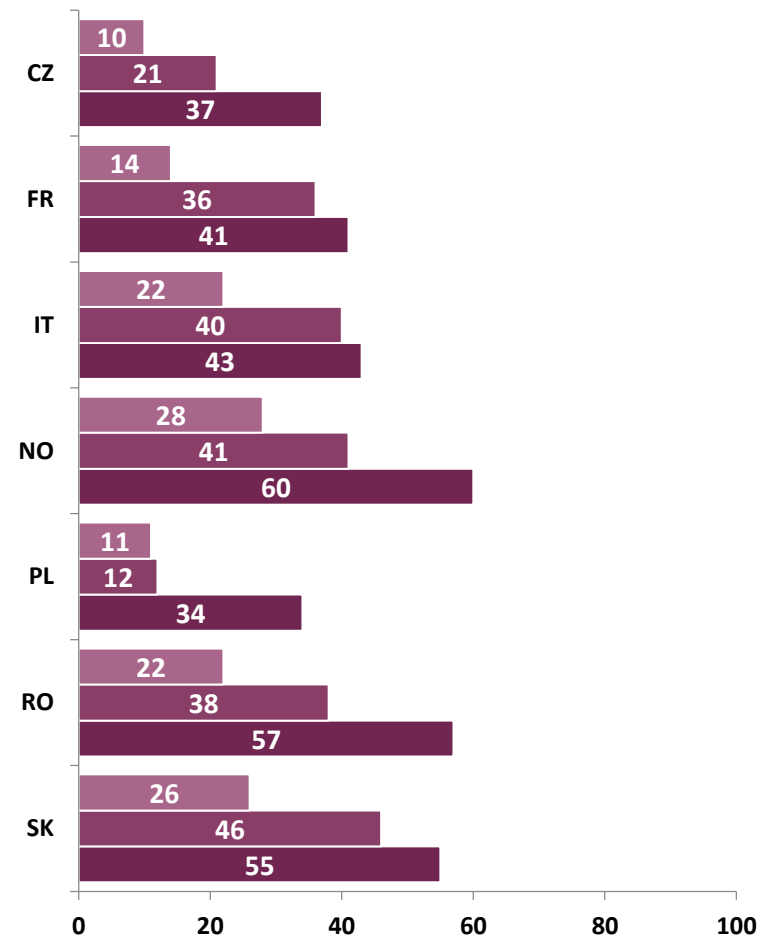
Sledování videí

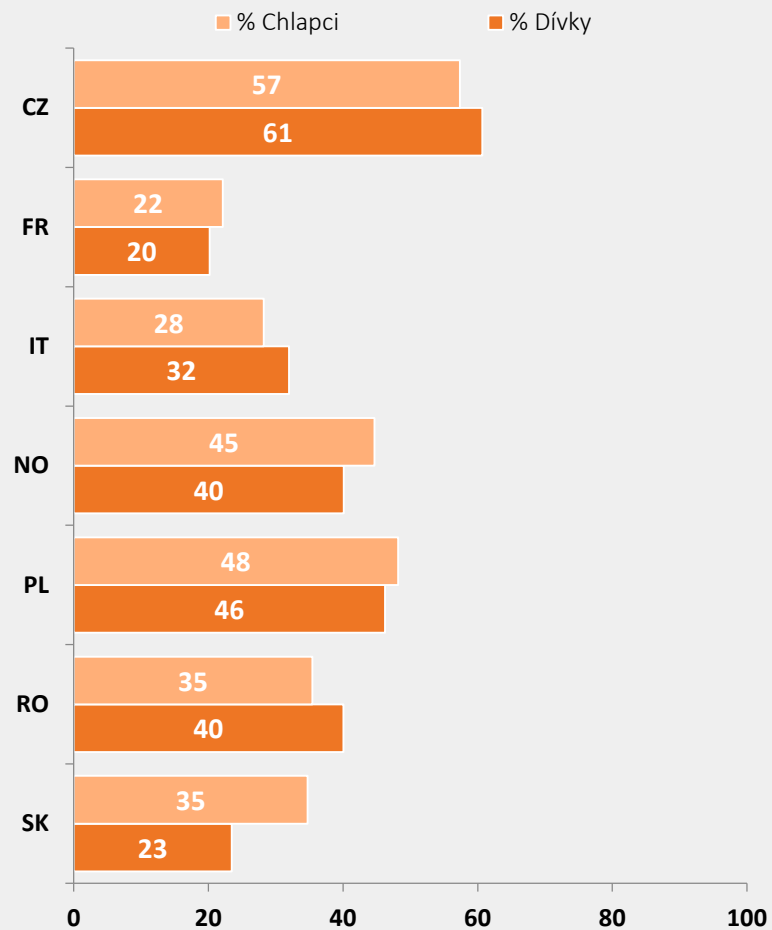

Navštěvování SNS

Práce do školy

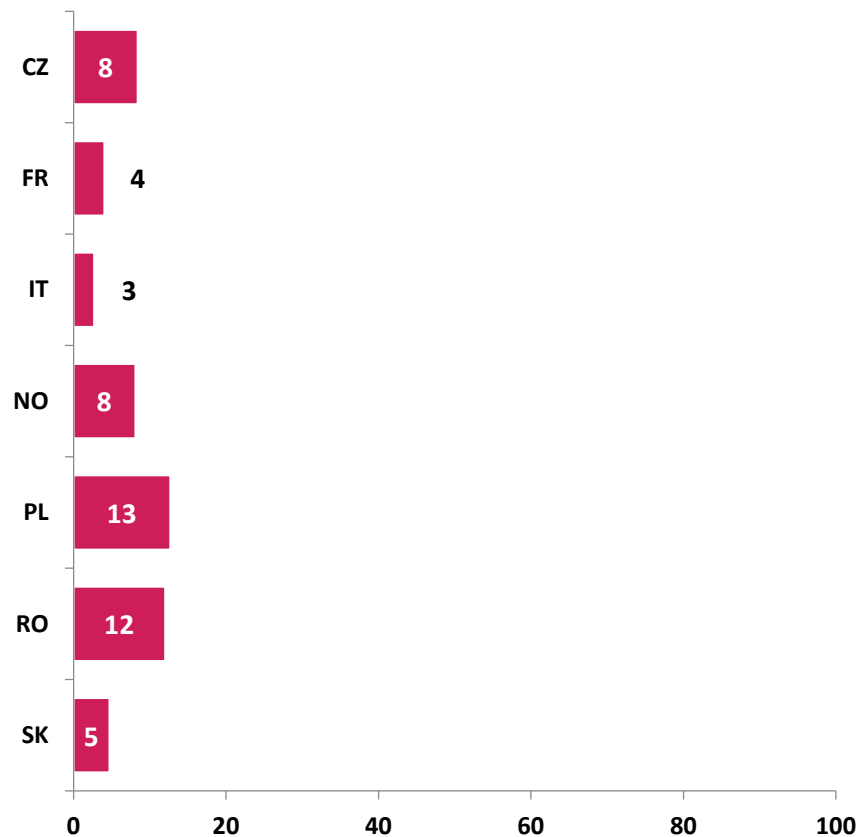
Genderové rozdíly jsou malé nebo zanedbatelné.

SETKÁNÍ S KYBERNENÁVISTÍ PODLE GENDERU

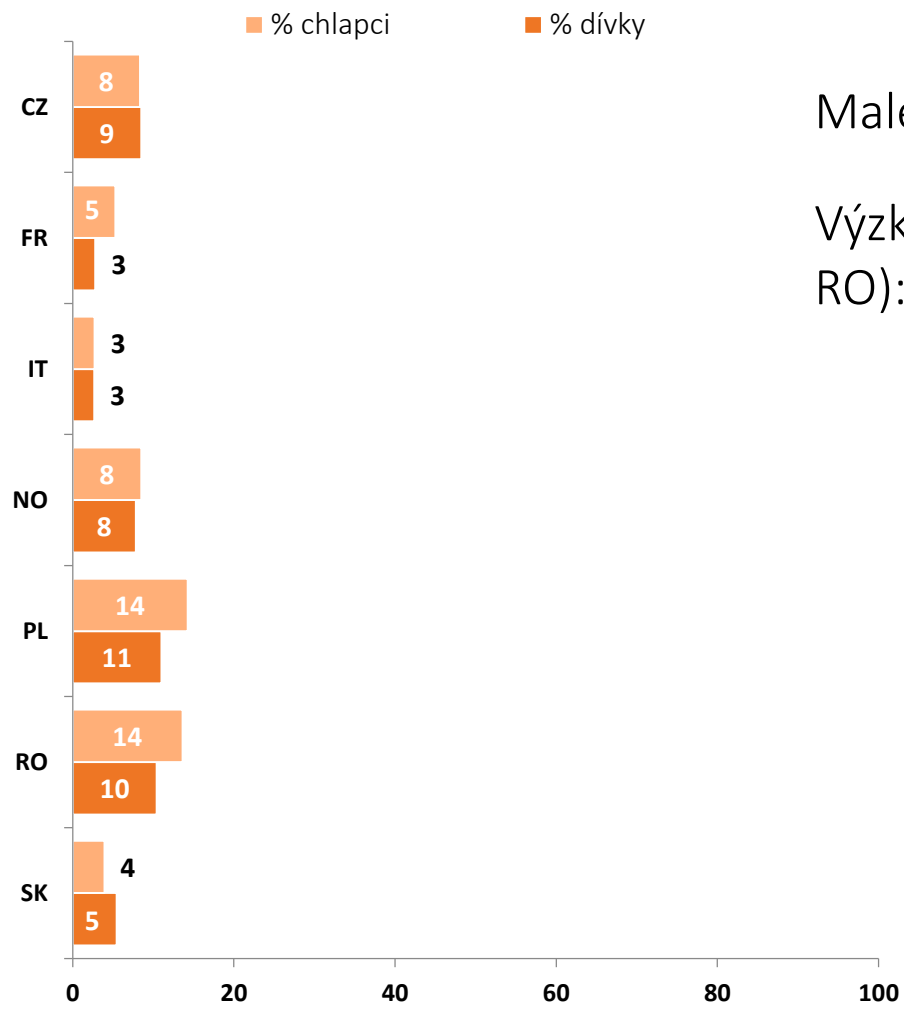
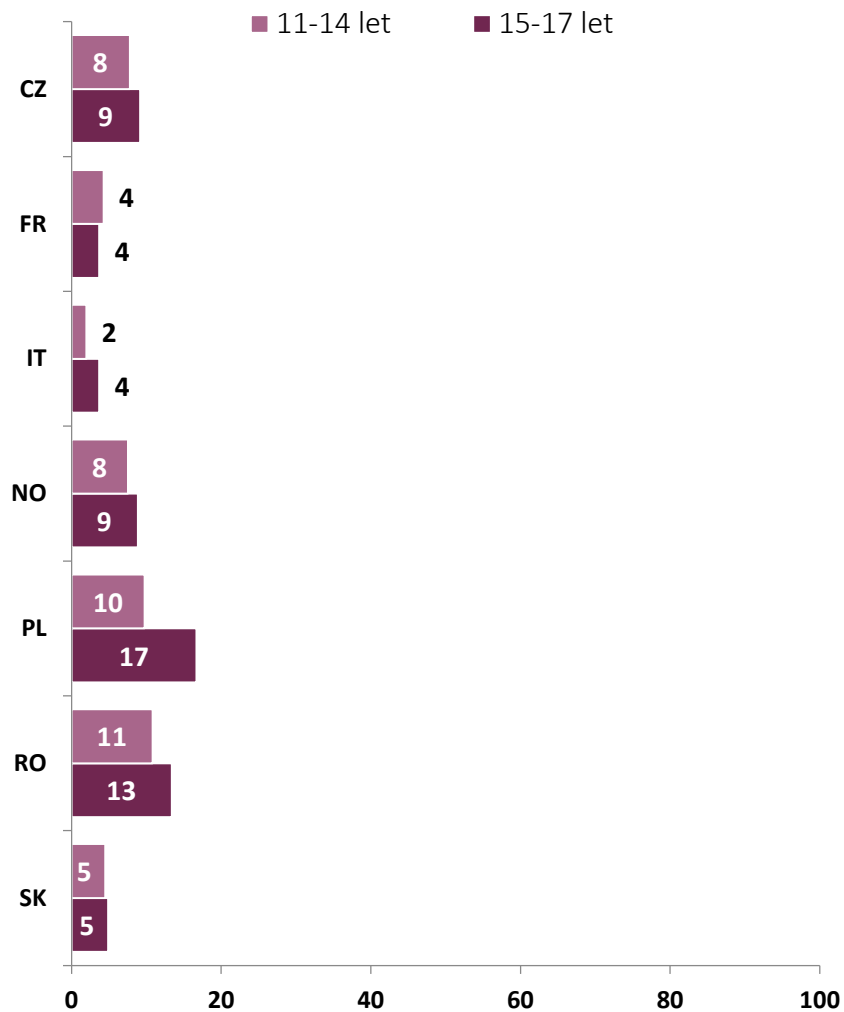
OBĚTI KYBERNENÁVISTI

Dostal/a jsi NĚKDY v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH na internetu takové nenávistné nebo ponižující zprávy nebo komentáře, které byly namířeny proti tobě nebo skupině lidí, do které patříš? (Skupinou myslíme například muslimy, přistěhovalce, Romy atd.)

Sporadické útoky, každodenní zkušenost mělo v každé zemi méně než 1 % dětí.

OBĚTI KYBERNENÁVISTI

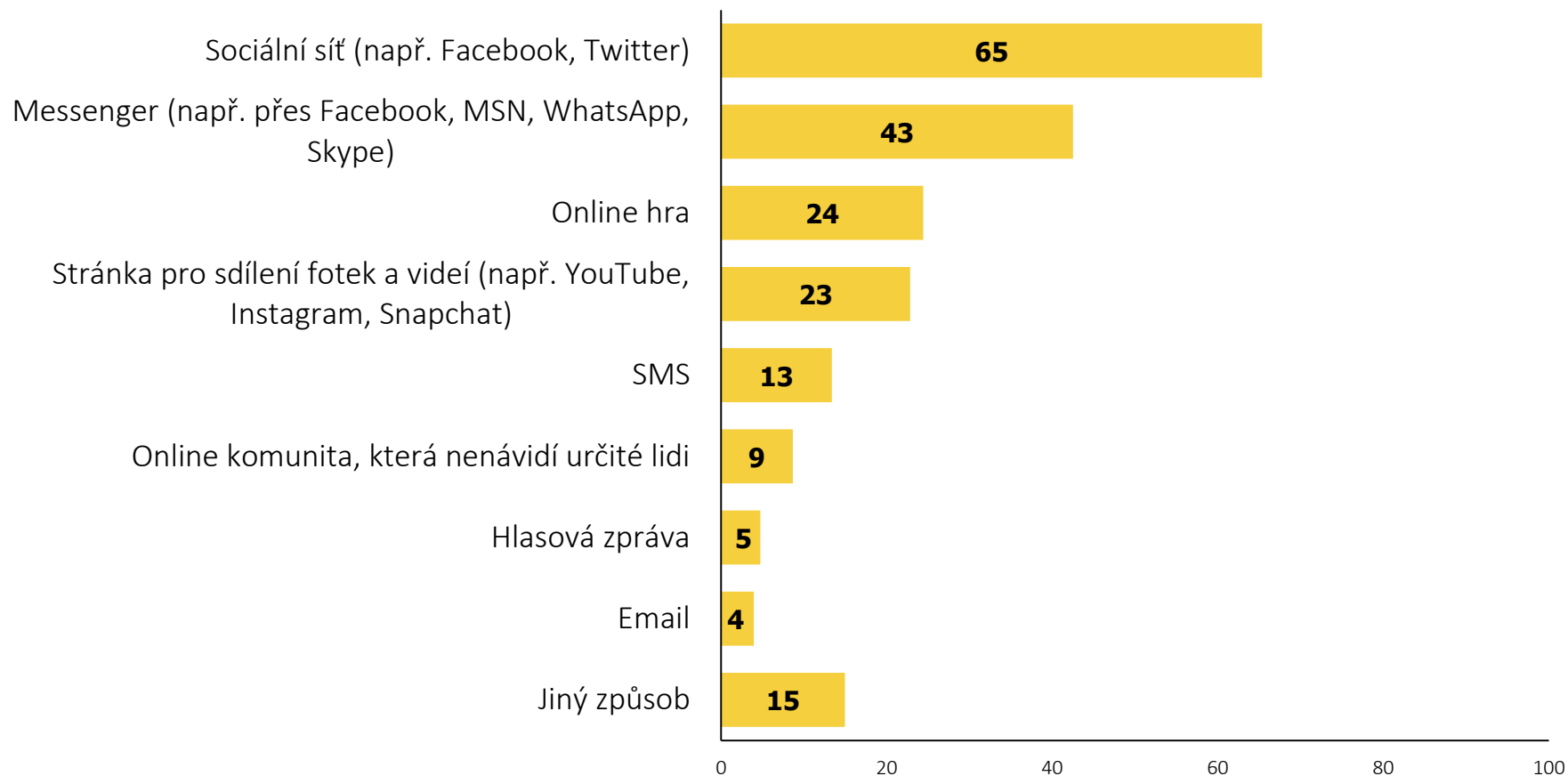
Malé věkové a genderové rozdíly.

Výzkum ve 4 zemích (CZ, FR, PL, RO):

Souvislost s členstvím v minoritních skupinách – diskriminace kvůli rodinnému původu, barvě pleti a náboženství.

Nízká životní spokojenost.

OBĚTI KYBERNENÁVISTI – ČESKÁ REPUBLIKA

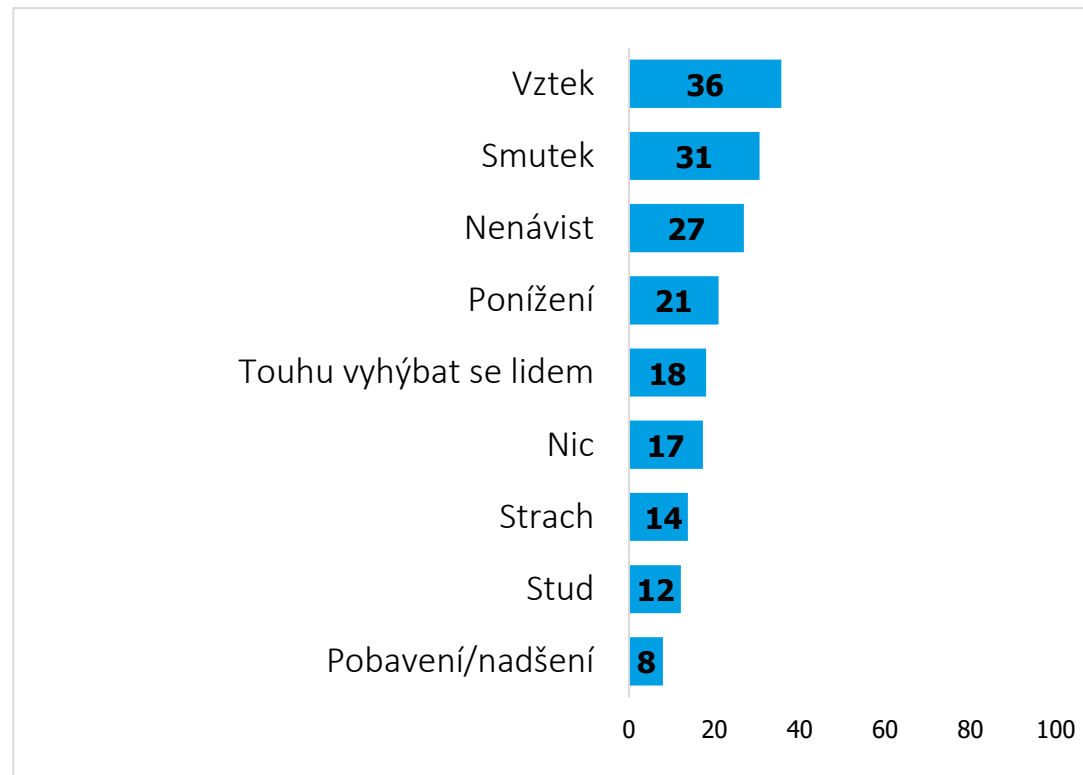
% z těch, co byli viktimizováni.

Česká republika.

Děti a adolescenti,
11-17 let.

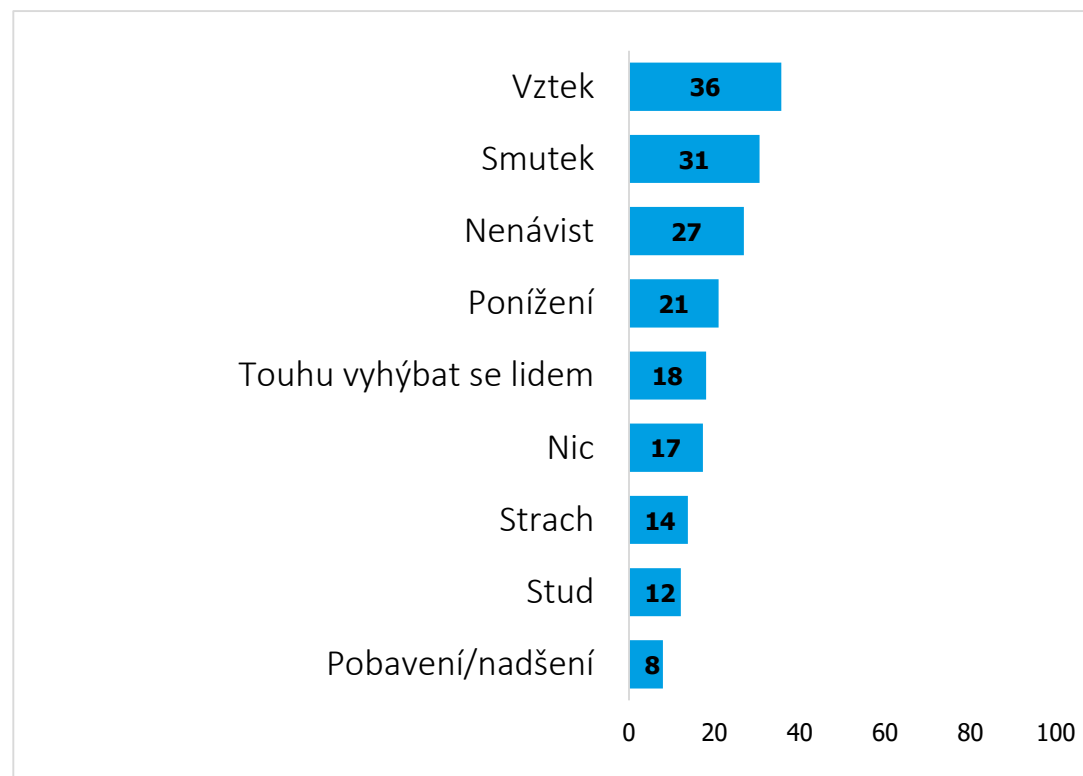
EMOCE VYVOLANÉ KYBERNENÁVISTÍ – ČESKÁ REPUBLIKA

% z těch, co byli viktimizováni.

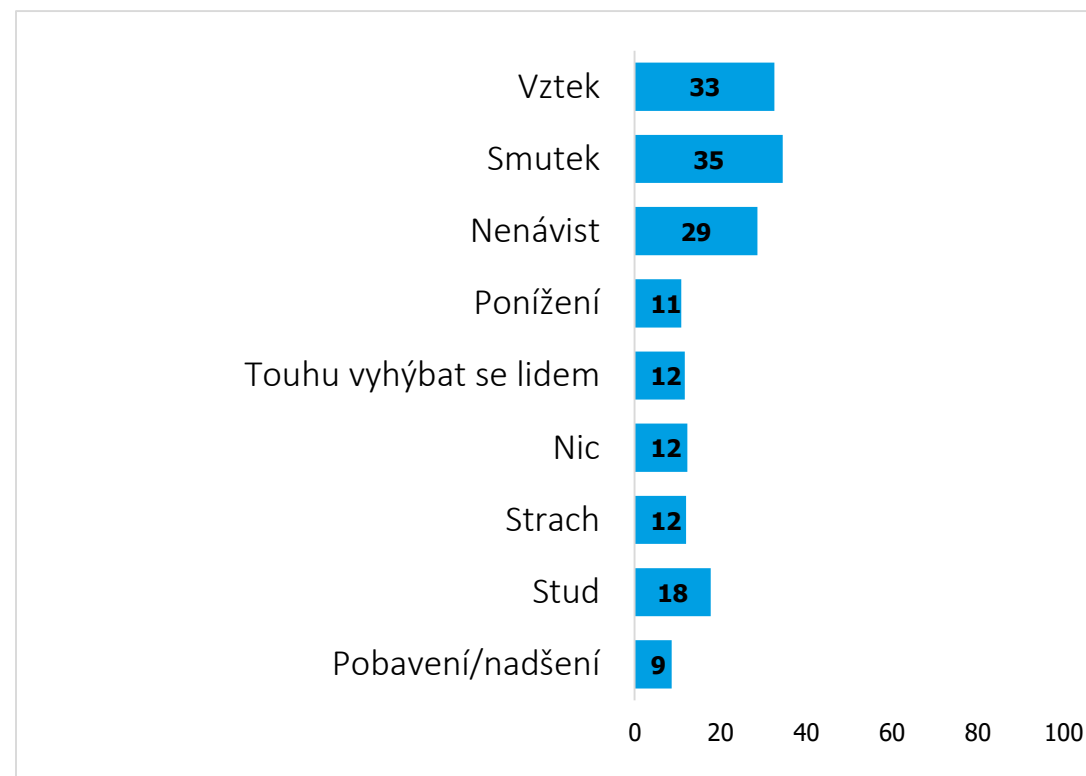

EMOCE VYVOLANÉ KYBERNENÁVISTÍ – ČESKÁ REPUBLIKA

% z těch, co byli viktimizováni.

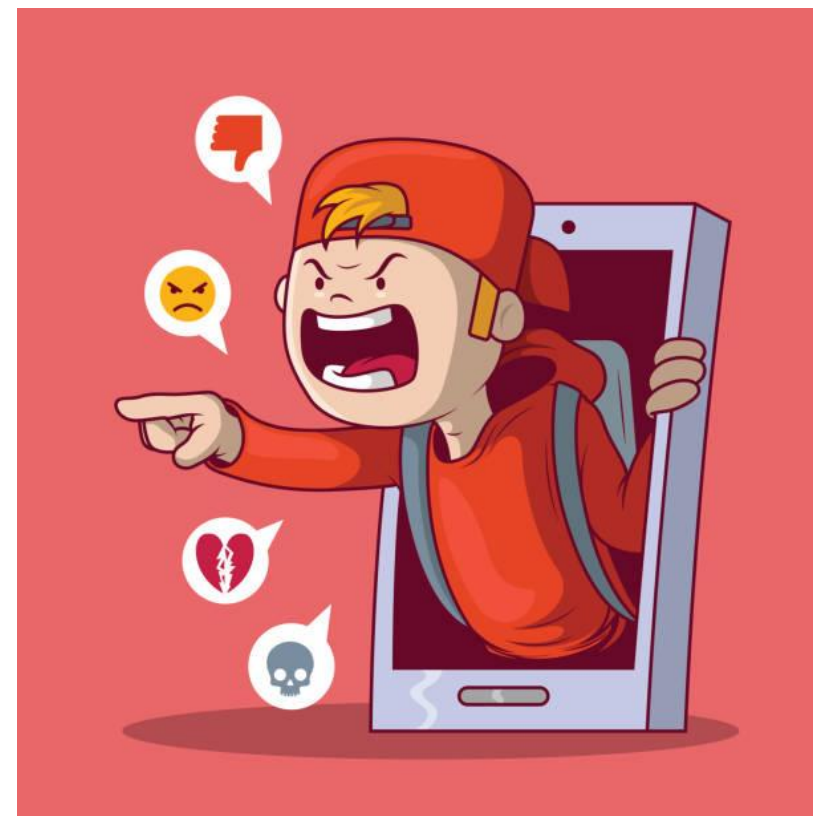
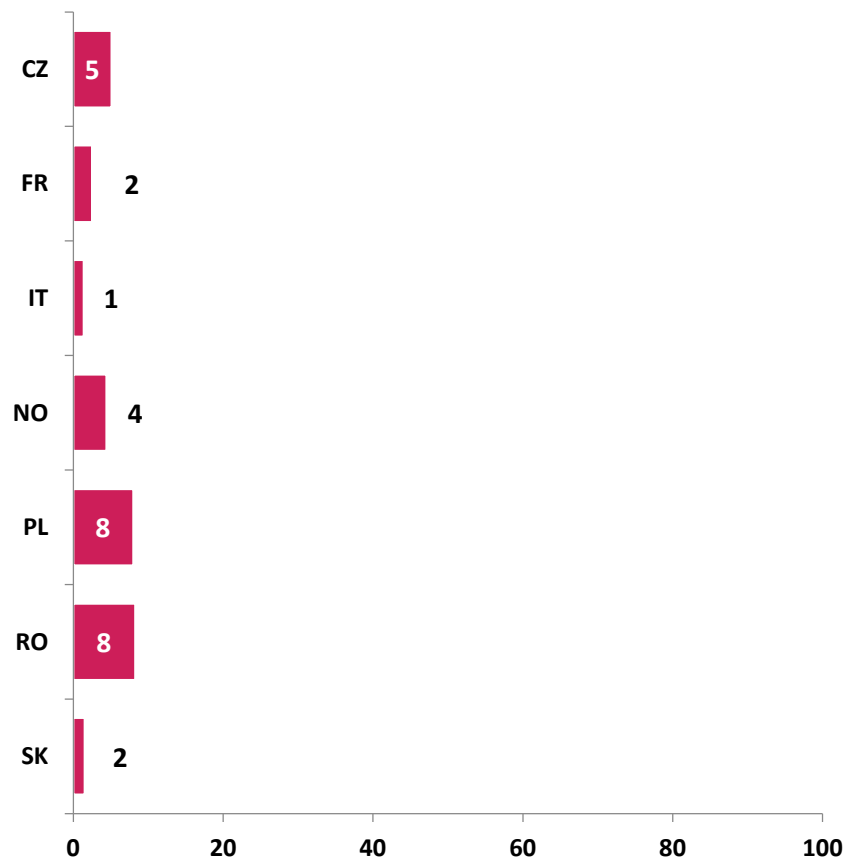

% z těch, co viděli kybernenávist

AGRESOŘI KYBERNENÁVISTI

Poslal/a jsi ty NĚKDY v POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCÍCH na internetu takové nenávistné nebo ponižující zprávy nebo komentáře, které byly namířeny proti lidem nebo určité skupině lidí, do které patříš? (Mohlo to být například proti muslimům, přistěhovalcům, Romům atd.)?

Sporadické útoky, každodenní zkušenost mělo v každé zemi méně než 1 % dětí.

Malé rozdíly podle věku a genderu, chlapci agresory o něco více.

Výzkum ve 4 zemích (CZ, FR, PL, RO).

Zranitelné skupiny dětí – offline diskriminace kvůli skupinové příslušnosti, nízká životní spokojenost.

Zmírňující efekt rodinného prostředí a vrstevníků.

PROTEKTIVNÍ FAKTORY VIKTIMIZACE

PREVENCE A INTERVENCE

Edukační a intervenční strategie zacílené jak na školy, tak na rodiče a rodinné příslušníky.

Podpora tolerance a empatie ke zranitelným vrstevníkům a vrstevníkům z minoritních skupin.

PREVENCE A INTERVENENCE

Programy pro mládež i profesionály ve vzdělávání.

No Hate Speech Youth Campaign (Evropská rada).

Better Internet for Kids (Evropská komise).

Člověk v tísni.

Bezpečně online.cz

Inkluzivní škola.cz

M U N I

**Interdisciplinary Research Team
on Internet and Society**

Děkuji za Vaši pozornost.

marie.bedrosova@mail.muni.cz

M U N I

**Interdisciplinary Research Team
on Internet and Society**

irtis.muni.cz

facebook.com/irtismu/

[@irtis_mu](https://twitter.com/irtis_mu)